

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 3. 7. 2019

Število objav: 6

Internet: 4

Tisk: 2

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 2

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 1

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 4

Internet	Naslov	Javna obravnava osnutka sprememb gradbeno-prostorske zakonodaje podaljšana		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 2. 7. 2019		
Stran v zbirki: 4	Avtor	STA		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji		
Povzetek	...Ministrstvo za okolje in prostor se je odločilo do 15. julija podaljšati javno obravnavo osnutka predlogov novel gradbenega zakona in zakona o urejanju prostora. Omenjena predloga, s katerima želi odpraviti pomanjkljivosti, ki so se pokazale po nedavni celoviti zakonodajni prenovi...			

Tisk	Naslov	Goričani bodo gradili		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Slovenske novice; 306.300, Slovenija	Stran: 2	Površina: 50 cm ²
	Rubrika, Datum	Dan v novicah; 3. 7. 2019		
Stran v zbirki: 5	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Goričani bodo gradili NOVA GORICA - V Rožni Dolini bodo v prihodnjih letih zgradili okrog 170 novih stanovanj. Območje Liskurja v Rožni Dolini je občina identificirala kot zelo pomembno za reševanje stanovanjske problematike. » Druge po mestu in okolici sproščamo zasebne investicije in te bodo			

Internet	Naslov	Roboti bodo do leta 2030 nadomestili 20 milijonov delovnih mest v proizvodnji		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 2. 7. 2019		
Stran v zbirki: 7	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...robotov«, pravijo na Oxford Economics. Problem se pojavi tudi takrat, ko delavci, ki prenehajo z delom v proizvodnji, dobijo nove zaposlitve v transportu, gradbeništvu , vzdrževanju in administraciji – ravno ta delovna mesta v storitvenem sektorju so prav tako na pragu avtomatizacije, kar pomeni, da ti zaposleni zgolj...			

Internet	Naslov	DL: Dvig minimalne plače po slovensko - Dobrodošel, vendar lahko tudi poguben		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Lokalno.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 2. 7. 2019		
Stran v zbirki: 13	Avtor	Gornik Breda Dušič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...poleg tega pa jih vsaj še 20.000 prejema samo do 20 evrov višjo plačo. Največ minimalnih plač je v javnem sektorju, trgovini, zaposlovalni dejavnosti in v gradbeništvu . Cilj dviga minimalnih plač je tudi spodbuditi dvig vseh plač v gospodarstvu. Kot navajajo v ZSSS, so analize Umarja, urada za makroekonomske analize,...			

Tisk	Naslov	Gospodarstvo je odsev družbe, ta pa odsev gospodarstva		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Večer priloga; , Slovenija	Stran: 2	Površina: 617 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 3. 7. 2019		
Stran v zbirki: 15	Avtor	Tina Recek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...delavcev na začasno delo v EU, s tem pa po številu napotitev postala tretja največja sila v vsej uniji. Več kot 50 odstotkov teh delavcev je iz dejavnosti gradbeništva , kar pomeni, da Slovenija v druge države EU napoti skoraj sto tisoč gradbenih delavcev, pri čemer ima okoli 55.000 domačih delavcev. Kako je to mogoče?...			

Internet	Naslov	Javna obravnava osnutka sprememb gradbeno-prostorske zakonodaje podaljšana		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Politikis.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 2. 7. 2019		
Stran v zbirki: 17	Avtor	Urednik		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Gradbeni zakon		
Povzetek	...Ministrstvo za okolje in prostor se je odločilo do 15. julija podaljšati javno obravnavo osnutka predlogov novel gradbenega zakona in zakona o urejanju prostora. Omenjena predloga, s katerima želi odpraviti pomanjkljivosti, ki so se pokazale po nedavni celoviti zakonodajni prenovi...			

Javna obravnava osnutka sprememb gradbeno-prostorske zakonodaje podaljšana

Ministrstvo za okolje in prostor se je odločilo do 15. julija podaljšati javno obravnavo osnutka predlogov novel **gradbenega zakona** in zakona o urejanju prostora. Omenjena predloga, s katerima želi odpraviti pomanjkljivosti, ki so se pokazale po nedavni celoviti zakonodajni prenovi področja, je sicer v javno obravnavo dalo konec maja.

Ministrstvo želi z noveliranjem zakonov, sledila bo tudi prenova še tretjega v paketu, **zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti**, nasloviti doslej opažene težave in upoštevati nova dejstva, ki so se pojavila od sprejema zakonov.

V **gradbenem zakonu** bodo tako upoštevali sodbo ustavnega sodišča glede spoštovanja pravice do doma v inšpekcijskih postopkih, in sicer bo po predlogu rušitev objekta zadržana, če bo zavezanec s sodbo sodišča dokazal, da bi bila odstranitev objekta glede na njegovo pravico do spoštovanja doma nesorazmeren ukrep.

Poleg tega je predlagana sprememba člena, ki se nanaša na prepoved sklepanja pravnih poslov (npr. prodaja), priključevanja na komunalne naprave in podobno za nelegalne objekte. Po novem bi ta prepoved veljala le za objekte, za katere je izdana inšpekcijska odločba, ne pa več tudi za vse objekte, ki naj bi bili nelegalni, pa tega ni ugotovil inšpektor, saj tega notar ni sposoben ugotoviti, pravijo na ministrstvu.

Predvideno je tudi, da bodo morali notar in druge osebe, ki so udeležene pri sklepanju poslov, stranke opozoriti na posledice, če objekt nima gradbenega in uporabnega dovoljenja.

Sprememba bo tudi pri vzdrževalnih delnih, in sicer bi se po novem lahko brez gradbenega dovoljenja izvedla tudi malo večja dela od samega vzdrževanja, bi bila pa pri tem potrebna izjava pooblaščenega arhitekta ali inženirja pri prijavi začetka gradnje. Prijava začetka gradnje bi bila obvezna tudi za večja vzdrževalna dela in za vzdrževalna dela v javno korist, s čimer želijo večji nadzor nad izvajanjem teh del, ki so po navedbah ministrstva zelo pogosto takšna, da bi bilo zanje dejansko potrebno gradbeno dovoljenje.

Po predlogu sprememb bi bilo gradbeno dovoljenje potrebno tudi za odstranitev zahtevnega objekta in odstranitev objekta kulturne dediščine. Po veljavnem zakonu za odstranitev kateregakoli objekta zadostuje le prijava začetka gradnje.

Po novem bi morala nevaren objekt, če inšpektor ne najde lastnika oz. investitorja, odstraniti občina, medtem ko trenutni zakon to dolžnost nalaga državi.

Uporabno dovoljenje bo mogoče dobiti tudi za objekte, ki so bili zgrajeni pred 1. januarjem 1998 in imajo gradbeno dovoljenje. Sedaj je mogoče pridobiti odločbo, ki se šteje za uporabno dovoljenje, le za objekte, ki so zgrajeni pred 1. januarjem 1998 brez gradbenega dovoljenja.

V zakonu o urejanju prostora bodo pri lokacijski preveritvi obstoječim namenom dodali še lokacijsko preveritev za namen legalizacije. Postopek lokacijske preveritve bo sicer ostal enak, bodo pa na pripombo občin podaljšali roke za izvedbo vseh prepisanih korakov.

V postopku sprejemanja občinskih prostorskih izvedbenih aktov je predlagana združitev faze prvega in drugega mnenja, ko v postopku ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.

Na področju opremljanja stavbnih zemljišč naj bi bolj razjasnili, kaj predstavlja opremljeno stavbno zemljišče in kdaj je mogoča samooskrba objektov. Popravili in dopolnili bodo tudi določbe glede vsebine pogodbe o opremljanju.

Pri komunalnem prispevku je med drugim predvidena možnost plačila na način začasne in končne odmerne odločbe, ki bo vsebovala poračun glede na to, kaj je bilo dejansko dovoljeno z gradbenim dovoljenjem.

Določeno bo tudi, da je treba pri legalizaciji objekta plačati komunalni prispevek, in občinam omogočeno, da zaračunajo komunalni prispevek, ko se zavezanec naknadno priključi na komunalno opremo.

Pri potrdilu o namenski rabi zemljišča je predlagana ponovna uzakonitev pravila o tem, da predstavlja do 10 zemljiških parcel v eni katastrski občini en sam zahtevek in posledično eno samo upravno takso.

Goričani bodo gradili

NOVA GORICA – V Rožni Dolini bodo v prihodnjih letih zgradili okrog 170 novih stanovanj. Območje Liskurja v Rožni Dolini je občina identificirala kot zelo pomembno za reševanje stanovanjske problematike. »Drugje po mestu in okolici sproščamo zasebne investicije in te bodo tržne narave. Na področju Liskurja pa lahko dosežemo to, da se gradi neprofitno, kar bo zlasti mladim družinam in tistim družbenim skupinam, ki si ne morejo privoščiti stanovanja, omogočilo dostop do dostojnega bivanja,« je dejal novogoriški župan **Klemen Miklavič. STA**

01.07.2019 15:00 | Roboti in avtomatizacija

Roboti bodo do leta 2030 nadomestili 20 milijonov delovnih mest v proizvodnji

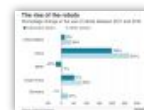
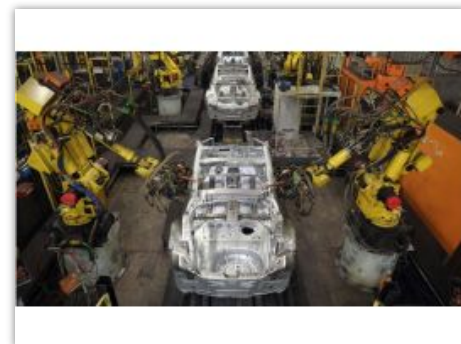

A- A+

Po podatkih raziskave Oxford Economics naj bi roboti do leta 2030 po vsem svetu nadomestili do 20 milijonov delovnih mest v proizvodnji. Vsi tisti, katerih delovna mesta so ogrožena, bodo po vsej verjetnosti ugotovili, da so primerljiva delovna mesta v storitvenem sektorju prav tako v večji meri avtomatizirana. Oxford Economics k temu dodaja še to, da pričakujejo, da bo avtomatizacija poleg tega prinesla gospodarsko rast. Gre torej za dve kontradiktorni izjavi, vendar sta obe povsem uresničljivi.

Vstaja robotov

Rezultati raziskave pravijo, da vsak novi industrijski robot »izbriše« 1,6 proizvodnega delovnega mesta. Seveda so pod največjim pritiskom nizkokvalificirana delovna mesta. »Področja, kjer imajo zaposleni nižjo stopnjo izobrazbe in veščin, so sicer že tako ali tako podvržena višjim stopnjam brezposelnosti in slabšemu ekonomskemu položaju, poleg tega pa so bolj podvržena tveganju pred izgubo službe zaradi prihoda robotov«, pravijo na Oxford Economics.

Problem se pojavi tudi takrat, ko delavci, ki prenehajo z delom v proizvodnji, dobijo nove zaposlitve v transportu, **gradbeništvu**, vzdrževanju in administraciji – ravno ta delovna mesta v storitvenem sektorju so prav tako na pragu avtomatizacije, kar pomeni, da ti zaposleni zgolj prelagajo prihod robotov in avtomatizacije, s tem pa končno fazo, ki zna biti izguba službe.

V povprečju, vsak dodatni robot, ki začne delovati v nizko kvalificiranih poklicih, potencialno nadomesti 2-krat več delovnih mest kot v sektorjih z delovnimi mesti z višje kvalificiranimi delavci. Vse to vpliva na povečanje ekonomske neenakosti in politične polarizacije, ki v večini držav po svetu raste. To je trenutno sicer problem, s katerim se ukvarja le peščica držav, vendar že v priloženi tabeli lahko vidimo, da hitrost rasti robotov narašča, s čimer bo dotični problem zgolj pridobival na razsežnosti.

Do zdaj smo se lahko soočili z marsikatero napovedjo, ki je napovedovala, da bodo roboti nadomestili vsa delovna mesta, od delavcev v tovarnah, novinarjev, nekateri strokovnjaki pa so pred avtomatizacijo celo svarili t.i. »bele ovratnike«. Ne glede na to, zadnja raziskava **Oxford Economics** daje več optimizma, saj se dotika tudi produktivnostnih prednosti, ki jih prinaša avtomatizacija. To pomeni, da zadnji kazalci kažejo, da bi lahko avtomatizacija dejansko prinesla precej koristi in ne samo slabe stvari, kakor se v tem trenutku zdi.

Roboti bi lahko nadomestili cele vojske delavcev

Kljub temu, da avtomatizacija prihaja poleg proizvodnje še v storitveni sektor, raziskava potrjuje, da bo prihod robotov še vedno imel največji vpliv na delavce v tovarnah. Tukaj ciljamo predvsem na Kitajsko, kjer napovedi kažejo, da bi lahko roboti zamenjali cele vojske delavcev. Ta podatek je sicer pričakovan, kajti Kitajska je znana po tem, da ima poleg ogromne količine nizko kvalificirane delovne sile velik potencial na področju robotike.

Področja, ki so v nevarnosti v storitvenem sektorju, so znotraj industrij kot je transport ali **gradbeništvu**. Recimo pravo in novinarstvo nista tako ogrožena, kajti prvi dve vsebujeta več zaposlenih, ki so nižje kvalificirani. Tukaj se zaposluje tudi več tistih, ki so prišli iz proizvodnih delovnih mest. Potencial za uvedbo avtomatizacije je praktično v vseh sektorjih industrije, so pa razlike med njimi zares ogromne.

Glavni izziv, s katerim se trenutno morajo soočiti vlade po vsem svetu je, kako zagotoviti, da **roboti** dejansko prinesejo vse obljubljene prednosti, ob tem pa ne smejo povzročiti takšnih in drugačnih slabosti v družbi. Tukaj seveda govorimo o večanju razlik med ljudmi itd. To je seveda precej lažje govoriti in napisati na papir kot dejansko udejanjiti, vendar države po svetu že pišejo strategije, kako učinkovito in karseda pametno izkoristiti potencial avtomatizacije in robotizacije industrij.

Oxford Economics je med drugim prišel do sicer logične ugotovitve, in sicer bolj kot je delo ponavljajoče, večje je tveganje za to, da delovno mesto nadomesti stroj ali robot. »Vsa delovna mesta, ki od zaposlenih zahtevajo več sočutja, kreativnosti ali socialne inteligence, bodo še dolga leta izvajali ljudje«, ugotavljajo pri Oxford Economics. Raziskovalci, ki so bili del zadnje raziskave, so dobili prav posebno nalogo, in sicer so pri regulatorjih, poslovnežih, delavcih in učiteljih vzpodbujali razmišljanje o tem, kako razviti specifične veščine zaposlenih, ki bodo morali biti prilagojeni na vedno hitrejši prehod na avtomatizacijo. Eden ključnih dejavnikov bo torej preskok v samem razmišljanju ljudi in predvsem odločevalcev v podjetjih, organizacijah in vladnih institucijah. Od njih je odvisna prihodnost milijonov ljudi in oni so tisti, ki bodo na koncu odgovorni za to, ali bo prehod na avtomatizacijo uspešen.

Napovedi so precej agresivne

Po zadnjih podatkih bi naj robotizacija od leta 2000 nadomestila 1,7 milijona proizvodnih delovnih mest. Od tega jih je približno 400.000 v Evropi, 260.000 v ZDA in več kot 550.000 na Kitajskem. Oxford Economics napoveduje, da bo Kitajska tista, ki bo doživela najbolj masoven prehod na avtomatizacijo, saj naj bi do leta 2030 začelo delovati 14 milijonov industrijskih robotov. Tudi drugod bi lahko službo izgubilo na tisoče zaposlenih.

Na drugi strani pa ne smemo pozabiti ne prej omenjene prednosti, ki jih prinaša robotizacija. Če bo prišlo do 30-odstotnega povečanja uporabe robotov po svetu, bi naj to ustvarilo dodatnih 5 bilijonov ameriških dolarjev BDP-ja. Oxford Economics je zaključil z mislijo, da bodo nova delovna mesta nastajala z enako hitrostjo kot so bila uničena. To nikakor ne pomirja na tisoče delavcev po svetu, ki vsakodnevno berejo o tem, kako blizu so roboti in kako hitro se lahko zgodi, da bodo ostali brez dela. Kljub temu, da tehnologija ne bo ustavila svoje poti zaradi nekaj milijonov delavcev, bi morda ne bi bilo slabo razmisliti o določenih alternativah, ki bi ponudile možnost ravno tem delavcem, ki so v nevarnosti pred izgubo službe.

DL: Dvig minimalne plače po slovensko - Dobrodošel, vendar lahko tudi poguben

2.7.2019 | 14:45

Kako in kdaj bomo odpravili sramoto, da morajo redno zaposleni za poln delovni čas prejemati socialne dodatke k plači, da lahko sploh preživijo? Kot rešitev na dlani se je ponudil dvig minimalne plače, ki pa bo gospodarstvu povzročil nemalo sivih las, kako pa bo v naslednjem letu v javnem sektorju, se nihče zares še niti ne sprašuje.

Državni zbor je decembra z novelo zakona minimalno plačo s tedanjih 638 evrov neto zvišal na 667 v letošnjem letu in na 700 v letu 2020. Takrat naj bi iz minimalne plače izločili še vse dodatke (za delovno dobo, delovno in poslovno uspešnost ter za težje razmere dela), poleg tega pa naj bi leto pozneje minimalno plačo omejili navzgor in navzdol, tako da bi znašala najmanj 20 oz. največ 40 odst. več, kot so minimalnimi življenjski stroški.

V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) so na nujnost sprememb višine in definicije minimalne plače opozarjali že vrsto let ter pred časom celo sami v proceduro vložili spremembo zakona o minimalni plači, s katero sta bila iz nje že izvzeta dva dodatka. Sindikat še posebej opozarja, da

Zagotoviti za življenje spodobne minimalne plače, ohraniti plačna razmerja in stabilno gospodarstvo – misija nemogoče?

Rok Barbič (Foto: B. Blaič)

dodatek na delovno uspešnost ne služi namenu, če je vključen v minimalno plačo. Vključenost dodatka na delovno dobo v minimalno plačo pa povzroča neenako obravnavo in diskriminacijo starejših delavcev. Tako se dogaja, da starejši in izkušeni delavci, ki so mentorji mlajšim kolegom, prejemajo minimalno in s tem enako plačo kot oni. Ali pa, da imajo novo zaposleni višje plače kot tisti delavci, ki jih v delo uvajajo.

CILJ JE RAST PLAČ

Minimalna plača je ves čas zaostajala za izračunanimi življenjskimi stroški in jih je za nekaj evrov preseгла šele v volilnem letu. »Medtem ko se je v času visoke gospodarske rasti bruto minimalna plača povečala zgolj za 53,6 evra oz. za 6,8 odst., so neto čisti dobički zrasli za 308 odst. oz. z 887 milijonov evrov na 3,6 milijarde,« leti 2018 in 2014 primerjajo sindikalisti.

V Gospodarski zbornici Slovenije so tik pred sprejetjem novele ocenili, da v Sloveniji prejema minimalno plačo okoli 38.000 zaposlenih, poleg tega pa jih vsaj še 20.000 prejema samo do 20 evrov višjo plačo. Največ minimalnih plač je v javnem sektorju, trgovini, zaposlovalni dejavnosti in v **gradbeništvu**.

Cilj dviga minimalnih plač je tudi spodbuditi dvig vseh plač v gospodarstvu. Kot navajajo v ZSSS, so analize Umarja, urada za makroekonomske analize, iz leta 2012 pokazale, da je dvig minimalne plače v preteklosti imel učinke tudi na dvig drugih plač v zasebnem sektorju. Vseeno pa so že ob sprejemu novele zakona v gospodarstvu opozarjali, da nova ureditev ruši vzpostavljena razmerja med plačnimi razredi. Tudi zakonodajno-pravna služba državnega zbora je menila, da bo izvzetje dodatkov iz minimalne plače pomenilo, da se bodo plače, ki so le malo

Marko Hren (Foto: R. Nose)

višje od minimalne, izenačile z njo, saj se iz njih dodatki ne bodo izvzeli. In še hujše: če tak delavec ne bo upravičen do socialnega dodatka, bodo njegovi prejemki morda celo nižji od delavca z minimalno plačo.

Gospodarska zbornica Slovenije je spremembe zakona o minimalni plači označila za nepotrebno šok terapijo in zagovarja redno letno usklajevanje ter postopno izločanje dodatkov od leta 2020 dalje. Čeprav načelno podpirajo povišanje minimalnih plač, v gospodarstvu opozarjajo, da bi se zaradi tega lahko zmanjšalo število delovnih mest in bi narastel delež ljudi z minimalno plačo, ki je že zdaj med najvišjimi v EU in znaša približno 20 odst. Vprašanje je tudi, kako bo dodaten strošek prenesla množica samozaposlenih, ki so jih v podjetništvo »prisilili« njihovi delodajalci, in mlada, šele nastajajoča podjetja. Poleg tega se lahko zgodi, da bo zaradi povečanja minimalnih plač v javnem sektorju država še bolj obremenila gospodarstvo.

KAJ PRAVIJO V PODJETJIH?

Ko smo spraševali o posledicah dviga minimalnih plač, so nam iz nekaterih podjetij sporočili, da dodatnih stroškov še niso preračunavali in da je v zvezi z uveljavitvijo novosti v letu 2020 še preveč odprtih vprašanj. Nekateri tudi ne želijo govoriti o osnovnih plačah, ker v resnici izplačujejo veliko višje zneske, ki so vezani na delovno uspešnost in uspešnost podjetja. Vsekakor pa smo dobili kar nekaj odzivov, ki kažejo, da gre za zelo pereče vprašanje.

»Pri nas, razen morda nekaj izjem, nimamo minimalnih plač, imamo pa malo drugačen način izplačevanja plač, ki je vezan na delovno uspešnost. Če smo uspešni, so tudi zaposleni daleč od minimalnih plač, plače so torej višje, niso pa zagotovljene, ampak so vezane na rezultate. In rezultati so za zdaj odlični,« nam

je dejala Marta Kelvišar, direktorica podjetja Adria Dom iz Kanižarice, sicer hčerinske družbe Adrie Mobil.

Tudi zaposleni v Krki Novo mesto so že pred uveljavitvijo spremembe minimalne plače za polni delovni čas prejeli višje plače, kot jih določa novela zakona. Ta, kot ocenjujejo v Krki, tudi po letu 2020 ne bo vplivala na spremembo višine plač, saj so že sedaj najmanj na tej ravni. »Vsem redno zaposlenim v Sloveniji in zaposlenim preko agencij smo osnovne plače 1. januarja 2019 zvišali za 6 odst. Zvišanje vključuje stopnjo rasti cen življenjskih potrebščin v preteklem letu,« so nam sporočili iz Krkine službe za odnose z javnostmi.

JESeni BO RESNO

Ta trenutek še nimajo težav niti v Dani z Mirne, kjer so v tem letu tudi nekoliko povečali plače, a kot pravi direktor Marko Hren, se že resno pripravljajo na drugo leto, ko bo minimalna plača skočila kar na 700 evrov in ko bodo iz nje izločeni dodatki, med drugim za delovno dobo in tudi za delo na izmene. »Takrat bodo gotovo težave, saj bo to porušilo tudi plačna razmerja. Preračune že delamo in jeseni se bomo morali resno ukvarjati s to težavo. Pomembno je še to, da bodo spremembe prinesle težave tudi našim dobaviteljem, ki imajo delavce na minimalnih plačah, še posebej v delovno intenzivnih panogah in storitvenih dejavnostih, kot so čistilni servisi ali prehrana. Ti bodo imeli težave in bodo morali dvigniti cene, ob takem povečanju stroškov pa jih bomo verjetno morali povečati tudi mi. Ne verjamem, da imajo podjetja toliko rezerve, da bi lahko prenesla dodaten strošek, zato pričakujem splošen dvig cen,« nam je pojasnil Hren. Poudaril je, da gre za zelo velik skok pri minimalnih plačah, saj ima delavec s 30 leti delovne dobe še 15 odst. dodatka k plači, zraven pa je treba prišteti še dodatke na izmensko delo. »Točne ocene, za koliko se bodo dvignile

plače, še nimamo, a z razmerji med plačami bodo gotovo težave, saj vsem zaposlenim ne bomo mogli toliko dvigniti plač. To seveda ni dobro, saj bomo bolj uspešnim težje izplačevali stimulatívni del in bo prišlo do uravnilovke,« razloži Marko Hren, ki sicer podpira višje plače, vendar ne z velikimi skoki.

GROZI URAVNILOVKA

Pohištveno podjetje Stilles iz Sevnice je delovno intenzívno, zato bodo višje minimalne plače že letos povečale stroške dela za 2,1 odst., v naslednjem letu pa še za dodatnih 2,5 odst. To pa še ni vse. Kot so nam povedali v podjetju, bo prišlo do bistveno večjega povečanja stroškov, ker bodo morali reševati porušena plačna razmerja.

»Poslujemo v delovno intenzívni branži, kjer strošek dela lahko predstavlja tudi 40 odst. v kalkulaciji. Ker imamo glavnino zunanjih storitev vezanih na slovenske podizvajalce, bo ta učinek še večji. Izvajamo večmilijonske projekte in pri naših tržnih aktivnostih lahko določen projekt izgubimo že zaradi enega procenta razlike v ceni. Torej gre za spremembo, ki nam že oz. nam bo še dodatno otežila poslovanje,« opozarja direktor družbe Rok Barbič.

Na naše vprašanje o tem, kako bodo reševali porušena plačna razmerja, odgovarja, da s spletom ukrepov. »Najpomembnejšega že izvajamo, in sicer gre za spremembo nagrajevanja v obliki povečevanja stimulatívne delo plače po določenih kriterijih. Pri teh izpostavljam osebni angažma sodelavca, izvajanje polivalentnih nalog, delo v tujini in tudi rezultat poslovanja družbe,« razloži Barbič. Dodaja, da spreminjajo tudi strukturo zaposlenih, pri čemer povečujejo delež tistih, ki se želijo in so se sposobni prilagajati poslovnemu modelu. To pa pri njih pomeni v velikem deležu delo v tujini, izvajanje polivalentnih nalog, sprejemanje fleksibilnega delovnika in podobno.

Odgovor na to, ali bodo v Stillesu zaradi povečanja minimalnih plač prisiljeni tudi odpustiti oz. omejiti zaposlovanje, bodo, kot pravi direktor, ponudili njihovi trgi. »S tem, ko breme povečanja plač država v celoti prelaga na delodajalce, je oslABLJENA naša konkurenčnost. Žal država ni bila pripravljena na kakršen koli dialog in je to povečanje izvedla deklarativno, kot v kakšnih drugih časih,« pojasni Rok Barbič. Dodaja še, da se država pri tem očitno ni zavedala, da gospodarstvo tekmuje s konkurenti, ki ne spiyo. Na Stillesovih ključnih trgih naročniki stalno pritiskajo na cene, pojavljajo pa se vedno novi konkurenti. »Zaradi povečanih stroškov bomo zagotovo manj konkurenčni in seveda – če bo potrebno, bomo začeli omejevati zaposlovanje in hkrati priložnosti preko outsourcinga iskati na trgih, ki imajo do delodajalcev prijaznejšo davčno obremenitev dela,« je jasen direktor Stillesa.

Članek je bil objavljen v 16. številki Dolenjskega lista 18. aprila 2019

ČLOVEKOVE PRAVICE IN PODJETJA

Gospodarstvo je odsev družbe, ta pa odsev gospodarstva

Tina Recek Ne samo na dobiček, podjetja se morajo osredotočiti tudi na spoštovanje človekovih pravic. Neplačilo plač in prispevkov za socialno varnost je med pogostimi kršitvami, a inšpekcijskih služb je premalo

Kdo bi se upravičeno vprašal, mar ni v 21. stoletju samoumevno, da mora tudi gospodarstvo kot eno ključnih področij družbe spoštovati, varovati in udeležniti človekove pravice. Ampak ker ni idealnega sveta, je pomembno, da zna država na temelju mednarodnih konvencij o človekovih pravicah vzpostaviti mehanizme za njihovo varstvo in odpravljanje kršitev ter da se k varstvu človekovih pravic zaveže tudi gospodarstvo," je na nedavnem forumu o nujnosti spoštovanja človekovih pravic pri poslovanju dejal zunanji minister **Miro Cerar** in dodal, da država mora biti pri spoštovanju človekovih pravic zgled zasebnim podjetjem.

Prvih deset podjetij že podpisalo zavezo

Spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu obsega konkretne naloge na področju spoštovanja ustavno zajamčenih pravic, zlasti preprečevanja diskriminacije in neenakosti ter promocije enakih možnosti; promocije in varstva temeljnih delavskih pravic v celotni proizvodni verigi; preprečevanje trgovine z ljudmi in otroškega dela in boj proti tem pojavom; varstvo zdravega življenjskega okolja, ohranjanje narave in trajnostnega razvoja. Vlada Republike Slovenije je 8. novembra lani sprejela nacionalni akcijski načrt za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu, pri katerem je tudi Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) aktivno sodelovala. Vlada bo v prvih dveh letih izvajanja načrta posebno pozornost namenila spoštovanju človekovih pravic pri gospodarskih aktivnostih, ki so financirane iz proračuna, prek javnih naročil in spodbud, ter v podjetjih s kapital-

sko nalozbo države. Slovenija se z akcijskim načrtom uvršča v ozek krog držav EU, ki imajo pripravljen tak načrt, katerega namen je zagotoviti uresničevanje smernic Organizacije združenih narodov za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu in s tem prispevati k zagotavljanju teh pravic na nacionalni, regionalni in mednarodni ravni ter prispevati k skladnosti politik na tem področju.

Generalna direktorica GZS **Sonja Šmuc** je na forumu poudarila, da človekovih pravic ni mogoče ločiti od ustvarjanja. "Gospodarstvo je odsev družbe, ta pa odsev gospodarstva; kar v družbi štejemo kot splošno sprejeto, se praviloma enako odseva tudi v gospodarstvu. Kar v gospodarstvu ustvarjamo, se nazaj preliva v družbo. Dobra družba pazi na to, da omejuje možnosti slabega in nadgrajuje tiste, ki so dobri." Po njenem mnenju ni pomembno samo, da podjetje pri svojem poslovanju spoštuje človekove pravice, ampak da to zahteva tudi od svojih poslovnih partnerjev.

Zavezo k spoštovanju človekovih pravic pri poslovanju so že podpisala podjetja BTC, Krka, Lek, Luka Koper, Plinovodi, Pošta Slovenije, Slovenske železnice, Slovenski državni holding, Vzajemna in Zavarovalnica Triglav. S podpisom so se zavezali, da bodo med drugim spoštovanje človekovih pravic umestili v svoja temeljna načela, imenovali skrbnika za človekove pravice, vzpostavili notranji pritožbeni mehanizem in da bodo spoštovanje človekovih pravic spodbujali tudi pri poslovnih partnerjih.

Nesprejemljivo sporočilo kršiteljem

S katerimi kršitvami na področju delovnopравниh zadev pa se v praksi srečujejo pri varuhu človekovih pravic? **Peter Svetina**, varuh človekovih pravic, je odvrnil, da na leto prejmejo okoli 200 pobud z delovnopravnega področja. Pri tem se srečujejo z vsebinami, ki se nanašajo na naslednja vprašanja: neplačilo plač in prispevkov za socialno varnost ter s tem v povezavi delo nadzornih mehanizmov, odjava delavcev iz socialnih zavarovanj za nazaj, prekarne oblike dela (samozaposleni, delo za določen čas, agencijsko delo, izvajalci pristaniških storitev in drugo) oziroma prikrita delovna razmerja, reforma trga dela, nasilje na delovnem mestu (šikaniranje, mobing, trpinčenje, neustrezno plačilo nadurnega dela, neprimerni delovni pogoji ter drugo) in položaj delavcev invalidov. "Na področju zaposlenih v javnem sektorju pa so nas predvsem zaposlovali naslednji, že več let odprti problemi: status in plačilo zaposlenih v slovenskem zaporškem sistemu ter v Slovenski vojski, vračilo preveč izplačanih plač, ki so ga terjali od javnih uslužbencev, in prisilno upokojevanje javnih uslužbencev," je pojasnil Svetina. Dodal je, da so v sklopu delovnopravnih zadev v zadnjem letu ugotovili predvsem naslednje kršitve pravic: do pravnega varstva, do socialnega varstva in do dostojanstva ter kršitev načel pravičnosti in dobrega upravljanja. Delavcem je sicer sodno varstvo zagotovljeno, vendar so sodni postopki dragi in dolgotrajni. Če pridejo do epiloga, pa so največkrat zgolj v obliki zadoščenja, ne pa tudi v smeri ustrezne rešitve. "Že vsa leta opozarjamo, da so nadzorni mehanizmi nad kršitelji v državi prešibki, in pozivamo državo, da okrepi inšpekcijske službe. Nedopustno je, da okoli 50 delovnih

inšpektorjev nadzira spoštovanje pravic pri zaposlovanju pri več kot 200.000 gospodarskih subjektih. Tudi tako se kršiteljem daje sporočilo, da so kršitve dopuščene," je zaokrožil svojo misel Svetina.

Ali smo iznašli model za izkoriščanje tujih delavcev?

Število napotnih delavcev iz Slovenije v druge države EU se je v nekaj letih povečalo za neverjetnih skoraj 600 odstotkov. Na ta podatek so prišli v Evropski zvezi gradbenih in lesnih delavcev. Slovenija je po njihovih podatkih leta 2017 izdala 190.976 obrazcev za napotitev delavcev na začasno delo v EU, s tem pa po številu napotitev postala tretja največja sila v vsej uniji. Več kot 50 odstotkov teh delavcev je iz dejavnosti **gradbeništva**, kar pomeni, da Slovenija v druge države EU napoti skoraj sto tisoč gradbenih delavcev, pri čemer ima okoli 55.000 domačih delavcev. Kako je to mogoče? Odgovor se skriva v tem, kot so izpostavili v zvezi, da številni delavci z Zahodnega Balkana - Bosne in Hercegovine, Srbije, Severne Makedonije in Albanije - pridejo v EU preko Slovenije. Predsednik zveze **Dietmar Schäfers** je menil, da se velika večina teh napotnih gradbenih delavcev sistematično izkorišča. "Slovenija je zgradila zaslužkarski poslovni model, ki temelji na socialnih goljufijah in izkoriščanju delavcev. To je popolnoma nesprejemljivo, zato je treba to prakso nemudoma ustaviti," je bil oster. Pri tem je verjetno meril na olajšave delodajalcem pri plačilu prispevkov za socialno varnost za napotene delavce. **(tre, sta)**

Država naj okrepi inšpekcijske službe na področju delovnopравnih zadev

Kršitve delovnopравne zakonodaje

Glede števila ugotovljenih kršitev v primerjavi s številom nadzorov na inšpektoratu za delo ocenjujejo, da s stanjem spoštovanja delovnopравne zakonodaje nikakor ne morejo biti zadovoljni, saj je število ugotovljenih kršitev v razmerju do števila opravljenih nadzorov od leta 2010 do 2018 naraslo. Največ kršitev so ugotovili v dejavnosti **gradbeništva** (1.608), dejavnosti trgovine (1.119) ter v gostinskih nastanitvenih dejavnostih s strežbo jedi in pijač (1.035). V letu 2018 so najpogosteje ugotavljali kršitve na področju plačila za delo in drugih prejemkov iz delovnega razmerja (5.538). Po številu kršitev na drugem mestu so kršitve v zvezi z zaposlovanjem v širšem smislu (1.288), na tretje mesto pa se uvrščajo nepravilnosti v zvezi z evidencami na področju dela in socialne varnosti (935). Lani so ugotovili tudi 674 kršitev v zvezi z delovnim časom ter zagotavljanjem odmorov in počitkov. **(tre)**

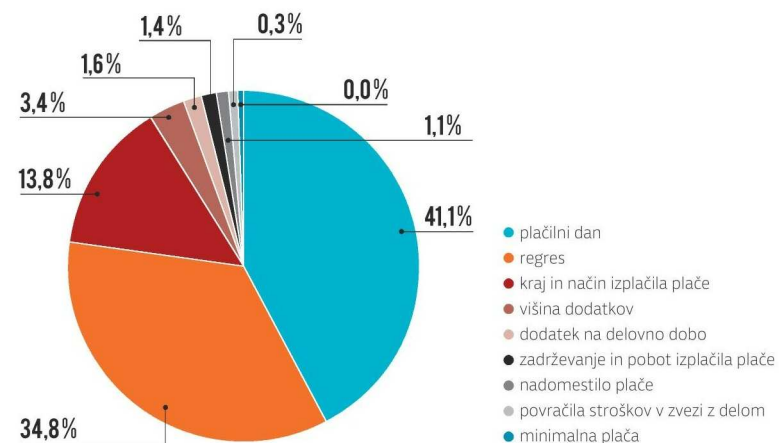

Sonja Šmuc: "Dobra družba pazi na to, da nagraduje tiste, ki so dobri."

Peter Svetina: "Najpogosteje se srečujemo z neplačevanjem plač in prispevkov."

Delež kršitev glede plačila za delo v letu 2018

VEČER

Vir: Inšpektorat RS za delo

Javna Obravnava Osnutka Sprememb **Gradbeno-Prostorske Zakonodaje** Podaljšana

Avtor: Urednik Datum: 2. Jul 2019

GOSPODARSTVO SLOVENIJA

Ministrstvo za okolje in prostor se je odločilo do 15. julija podaljšati javno obravnavo osnutka predlogov novel **gradbenega zakona** in zakona o urejanju prostora. Omenjena predloga, s katerima želi odpraviti pomanjkljivosti, ki so se pokazale po nedavni celoviti zakonodajni prenovi področja, je sicer v javno obravnavo dalo konec maja.

Ministrstvo želi z noveliranjem zakonov, sledila bo tudi prenova še tretjega v paketu, **zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti**, nasloviti doslej opažene težave in upoštevati nova dejstva, ki so se pojavila od sprejema zakonov.

V **gradbenem zakonu** bodo tako upoštevali sodbo ustavnega sodišča glede spoštovanja pravice do doma v inšpekcijskih postopkih, in sicer bo po predlogu rušitev objekta zadržana, če bo zavezanec s sodbo sodišča dokazal, da bi bila odstranitev objekta glede na njegovo pravico do spoštovanja doma nesorazmeren ukrep.

Poleg tega je predlagana sprememba člena, ki se nanaša na prepoved sklepanja pravnih poslov (npr. prodaja), priključevanja na komunalne naprave in podobno za nelegalne objekte. Po novem bi ta prepoved veljala le za objekte, za katere je izdana inšpekcijska odločba, ne pa več tudi za vse objekte, ki naj bi bili nelegalni, pa tega ni ugotovil inšpektor, saj tega notar ni sposoben ugotoviti, pravijo na ministrstvu.

Predvideno je tudi, da bodo morali notar in druge osebe, ki so udeležene pri sklepanju poslov, stranke opozoriti na posledice, če objekt nima gradbenega in uporabnega dovoljenja.

Sprememba bo tudi pri vzdrževalnih delnih, in sicer bi se po novem lahko brez gradbenega dovoljenja izvedla tudi malo večja dela od samega vzdrževanja, bi bila pa pri tem potrebna izjava pooblaščenega arhitekta ali inženirja pri prijavi začetka gradnje. Prijava začetka gradnje bi bila obvezna tudi za večja vzdrževalna dela in za vzdrževalna dela v javno korist, s čimer želijo večji nadzor nad izvajanjem teh del, ki so po navedbah ministrstva zelo pogosto takšna, da bi bilo zanje dejansko potrebno gradbeno dovoljenje.

Po predlogu sprememb bi bilo gradbeno dovoljenje potrebno tudi za odstranitev zahtevnega objekta in odstranitev objekta kulturne dediščine. Po veljavnem zakonu za odstranitev kateregakoli objekta zadostuje le prijava začetka gradnje.

Po novem bi morala nevaren objekt, če inšpektor ne najde lastnika oz. investitorja, odstraniti občina, medtem ko trenutni zakon to dolžnost nalaga državi.

Uporabno dovoljenje bo mogoče dobiti tudi za objekte, ki so bili zgrajeni pred 1. januarjem 1998 in imajo gradbeno dovoljenje. Sedaj je mogoče pridobiti odločbo, ki se šteje za uporabno dovoljenje, le za objekte, ki so zgrajeni pred 1. januarjem 1998 brez gradbenega dovoljenja.

V zakonu o urejanju prostora bodo pri lokacijski preveritvi obstoječim namenom dodali še lokacijsko preveritev za namen legalizacije. Postopek lokacijske preveritve bo sicer ostal enak, bodo pa na pripombo občin podaljšali roke za izvedbo vseh prepisanih korakov.

V postopku sprejemanja občinskih prostorskih izvedbenih aktov je predlagana združitev faze prvega in drugega mnenja, ko v postopku ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.

Na področju opremljanja stavbnih zemljišč naj bi bolj razjasnili, kaj predstavlja opremljeno stavbno zemljišče in kdaj je mogoča samooskrba objektov. Popravili in dopolnili bodo tudi določbe glede vsebine pogodbe o opremljanju.

Pri komunalnem prispevku je med drugim predvidena možnost plačila na način začasne in končne odmerne odločbe, ki bo vsebovala poračun glede na to, kaj je bilo dejansko dovoljeno z gradbenim dovoljenjem.

Določeno bo tudi, da je treba pri legalizaciji objekta plačati komunalni prispevek, in občinam omogočeno, da zaračunajo komunalni prispevek, ko se zavezanec naknadno priključi na komunalno opremo.

Pri potrdilu o namenski rabi zemljišča je predlagana ponovna uzakonitev pravila o tem, da predstavlja do 10 zemljiških parcel v eni katastrski občini en sam zahtevek in posledično eno samo upravno takso. (sta)